

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9CoP/20/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4423200018
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Szombathová Poláková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:4423200018.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovvej a členiek senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a JUDr. Denisy Šaligovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Y. O., nar. XX. XX. XXXX, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, dieťa rodičov: otec Z. O., nar. XX. XX. XXXX, bytom T., R. XXXX/X, t. č. C. nad M., F. XX, zastúpený: Advokátska kancelária Timoranská & Štofková, s. r. o., so sídlom Nové Zámky, Pribinova 9, IČO: 36 813 401 a matka H. W., nar. XX. XX. XXXX, bytom T., t. č. W.-S., Y. XX/XX, zastúpená Mgr. Renátou Meszáros, advokátkou, so sídlom Levice, Nám. Hrdinov 7-8, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 23. januára 2023 č. k. 11P/1/2023-24, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia taktó

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v jeho napadnutých vyhovujúcich výrokoch (I., III.) p o t v r d z u j e .

Návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a .

o d ô v o d n e n i e :

1.1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloleté dieťa: Y. O., nar. XX. XX. XXXX dočasne zveril do osobnej starostlivosti otca. Vo zvyšnej časti návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Posledným výrokom uznesenia rozhodol, že toto neodkladné opatrenie bude trvať až do právoplatného skončenia konania vo veci úpravy práv a povinností rodičov voči maloletemu dieťaťu, ktoré je vedené na Okresnom súde Nové Zámky pod č. k. 11P/1/2023. Rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanoveniami § 2 ods. 1, § 360 ods. 1 CMP, § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 329 ods. 1, 2, § 331 ods. 1 CSP. Uviedol, že otec sa návrhom podaným dňa 03. 01. 2023 a doplneným návrhom podaným dňa 17. 01. 2023 domáhal úpravy práv a povinností rodičov voči maloletemu dieťaťu a zároveň nariadenia neodkladného opatrenia, v ktorom žiadal dočasne zveriť maloleté dieťa do jeho osobnej starostlivosti a matku zaviazat' na platenie výživného sumou 150 eur mesačne. Svoj návrh odôvodnil tým, že matka maloletej opustila dňa 27. 12. 2022 spoločnú domácnosť, kde spolu vychovávali ich dcéru, odišla na neznáme miesto. Otec má obavu, že sa vráti po dcéru, odvedie ju niekam, kde nebude mať priaznivé podmienky na výchovu dcéry. Matka dcéru nenavštívila, párkrát zavolała. Matka nie je nikde hlásená k trvalému pobytu, nemá kde bývať, nemá kontakt so svojimi rodičmi. Otec má vedomosť, že matka odišla žiť do domácnosti iného muža, avšak bez maloletej dcéry, pomery v domácnosti, kde sa matka nachádza, nepozná. Matka v jednom prípade dňa 11. 01. 2023 prišla do domácnosti otca pozrieť maloletú, zdržala sa asi hodinu a odišla. Otec uviedol, že matka nemá s maloletou kde bývať, nevie zabezpečiť ani uspokojovanie základných potrieb maloletej, pretože nemá žiadny príjem. Reálnu starostlivosť o maloletú zabezpečuje otec maloletej. Potrebu neodkladnej úpravy otec odôvodnil tým, že s matkou maloletej nežijú v spoločnej domácnosti, starostlivosť o dieťa zabezpečuje výlučne on a je aj na materskej dovolenke s maloletou. S dcérou má bežné výdavky. Matka aktuálne nepracuje, je však zdravá a schopná zabezpečiť si prácu. Pokiaľ ide o stretávanie matky s dcérou, otec nebráni matke v kontakte s maloletou, naopak, pomoc matky

očakáva. Je si vedomý skutočnosti, že maloletá matku potrebuje, avšak súhlasí, vzhľadom na útlý vek maloletej a nejasné podmienky týkajúce sa byvania a materiálneho zabezpečenia matky, ako aj psychické rozpoloženie matky, ktorá zanechala dieťa otcovi a v konečnom dôsledku aj vzhľadom na vek matky, so stretávaním len v jeho prítomnosti, čo môže byť len dočasné riešenie. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky prešetril pomery na strane otca a zaslal súdu správu zo dňa 16. 01. 2023. Súd mal preukázané, že otec s maloletým dieťaťom býva v trojizbovom rodinnom dome, ktorý je v osobnom vlastníctve jeho matky. Dom pozostáva z kuchyne s príslušenstvom, obývacej izby, detskej izby a spálne. Detská izba bola zariadená detskou postieľkou, komodou, skriňou a poschodovou posteľou. V izbe malo dieťa zabezpečený dostatok plienok, utierok, interaktívnych hračiek a chodítko. Zariadenie jednotlivých izieb je účelné a v čase šetrenia hygiena rodinného prostredia bola na požadovanej úrovni. Otec uviedol, že s maloletým dieťaťom má výdavky iba bežného charakteru primerané jeho veku. Pri starostlivosti o dieťa, ako aj výdavkoch sú otcovi nápomocní jeho rodičia, u ktorých sú spolu s maloletou počas víkendov. Otec s matkou maloletého dieťaťa žili v spoločnej domácnosti v C. nad M. do 27. 12. 2022, kedy matka spoločnú domácnosť opustila. Podľa vyjadrenia otca ho matka asi 2-3 dni pred odchodom informovala, že chce opustiť spoločnú domácnosť. V súčasnej dobe otec s matkou komunikuje telefonicky a prostredníctvom správ cez sociálne siete. Otec dieťaťa sa vyjadril, že je pravdou, že matka od opustenia spoločnej domácnosti otca písomne kontaktovala a informovala sa o maloletom dieťati. Osobný kontakt matka s maloletým dieťaťom realizovala až dňa 11. 01. 2023. Styk bol realizovaný v domácnosti otca, kde sa matka zdržala podľa jeho vyjadrení asi hodinu a 15 minút a následne odišla. Maloletému dieťaťu nič nepriniesla a od tej doby, čo opustila spoločnú domácnosť na výživu maloletého dieťaťa neprispela. Otec dieťaťa uviedol, že matke nebráni realizovať styk s maloletou, matka môže kedykoľvek prísť a byť s dieťaťom. Otec sa vyjadril, že odmieta dať dieťa matke, aby si ho zobrala, pretože má pochybnosti, v akom prostredí matka žije. Podľa jeho neoverených zistení je terajší partner matky závislý na omamných látkach a matka s ním žije v W. časť S.. Počas šetrenia bola prítomná aj maloletá Y.. Dieťaťko spočiatku spinkalo. Po prebudení bola maloletá spokojná a kľudná. Hrala sa pri stole v detskej stoličke, resp. ju pestoval otec alebo stará matka. Dieťaťko bolo slušne a čisto oblečené, javilo sa zdravé a spokojné. Dňa 10. 01. 2023 ÚPSVaR telefonicky kontaktovala matka maloletej, ktorá uviedla, že otec dieťaťa jej zakazuje zobrať si dieťa k sebe. S otcom dieťaťa sa dohodli, že dňa 11. 01. 2023 si maloletú vezme. Podľa vyjadrení matky jej otec povedal, že nedovolí, aby sa niekto cudzí staral o jeho dieťa. Matka zo spoločnej domácnosti odišla dňa 27. 12. 2022, kedy aj dieťa naposledy videla. S otcom dieťaťa komunikuje telefonicky, resp. prostredníctvom sociálnej siete Messenger. Matka deklarovala, že chce, aby maloletému dieťaťu bola zabezpečovaná starostlivosť striedavo, a to takým spôsobom, že jeden týždeň bude maloleté dieťa u nej a jeden týždeň bude maloleté dieťa u otca. V súčasnej dobe býva u priateľa v W., časť S.

1.2. Z návrhu vo veci samej aj z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia mal súd prvej inštancie preukázané, že otec má oprávnenú obavu, že matka si maloleté dieťa zoberie. Súd nemal preukázané, kde matka v súčasnej dobe žije, s kým v spoločnej domácnosti a ako má vytvorené podmienky pre starostlivosť o maloleté dieťa. Maloleté dieťa je v súčasnej dobe v starostlivosti otca, pretože matka opustila spoločnú domácnosť a maloleté dieťa nechala v starostlivosti otca. Súd mal preukázané, že otec má vytvorené riadne podmienky pre starostlivosť o maloleté dieťa a zabezpečovanie jeho osobnej starostlivosti. Pri tejto starostlivosti je nápomocná otcova užšia rodina. Maloleté dieťa bolo v starostlivosti otca spokojné a riadne zaopatené. V tomto prípade, vzhľadom na vyššie opísané skutkové okolnosti veci, pomery účastníkov, je potrebné v záujme maloletého dieťaťa a v súlade so zákonnými ustanoveniami rozhodnúť o dočasnom zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti otca. Maloleté dieťa pre svoj ďalší vývoj a vývin potrebuje stabilné a hlavne pokojné prostredie. Súd mal preukázané, že otec príjem má, poberá materské dávky, vo výške 746 eur mesačne. Príjem matky preukázaný nebol. Otec zo svojho príjmu, je schopný zabezpečiť nevyhnutné výdavky pre maloleté dieťa. Súd preto návrh otca na určenie výživného zamietol. Vo veci samej súd vykoná dokazovanie, preskúma pomery na strane oboch rodičov, bytové a tiež majetkové a zárobkové, odôvodnené potreby maloletého dieťaťa a rozhodne o úprave práv a povinností rodičov voči maloletému dieťaťu. Súd mal preukázané, že otec v stretávaní sa matky s dieťaťom nebráni, matka však, odkedy opustila spoločnú domácnosť sa s dieťaťom stretla len jedenkrát na krátku dobu. Súd preto nepovažoval za potrebné upraviť neodkladným opatrením stretávanie sa matky s maloletým dieťaťom. Rozhodnutie o neodkladnom opatrení neznamená trvalý stav, keďže toto má len prechodný charakter v záujme dočasnej úpravy pomerov účastníkov. Súd zároveň určil, že toto neodkladné opatrenie bude trvať až do právoplatného skončenia konania o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností voči maloletému dieťaťu, ktoré aktuálne prebieha na súde.

2. Uznesenie súdu prvej inštancie napadla v zákonnej lehote odvolaním matka, udávajúc, že s podaným návrhom otca na úpravu rodičovských práv voči maloletemu dieťaťu a návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia o dočasnom zverení maloletej do osobnej starostlivosti otca nesúhlasí. Uviedla, že otca maloletej Y. poznala už veľmi dávno, v podstate si týmto vzťahom vyriešila svoje rodinné problémy, žila s ním od jej 16 rokov. Verila, že budú žiť rodinným životom a pre dcéru zabezpečovať kompletnú rodinu, ktorú ona nikdy nepoznala. U otca sa po narodení dcéry začali prejavovať násilnícke sklony, začal byť voči nej agresívny, viac požíval alkoholické nápoje, pričom až neskôr sa dozvedela, že bol vo výkone trestu. Pokiaľ ide o jej terajšieho partnera, pozná sa s ním už dlhšiu dobu. Je to poriadny človek, riadne zamestnaný, úplný abstinent a tvrdenie, že berie drogy je klamstvo. Bývajú v byte, ktorý je kompletne zariadený, pričom veľa vecí ju naučila partnerova matka, ktorá je jej nápomocná. Nie je pravdou, že dcéru opustila, boli s jej otcom jasne dohodnutí, že si po dcéru príde 02. 01. 2023, ale otec tento termín preložil na 11. 01. 2023 a medzitým už podal návrh na súd a dcéru jej odmietol dať. Je pravdou, že jej nebráni sa s dcérou stretávať, chodí ju navštevovať 1-2 krát do týždňa, musí však byť s ňou len v dome otca. Ona sa snaží usporiadať si život, chce sa zamestnať, ako i dokončiť štúdium SOŠ. Má za to, že súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia vecí a navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmenil a návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

3. Otec v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že má za to, že vzhľadom na vek maloletej, skutočnosť, že maloletá je fakticky v jeho starostlivosti, pričom jej zabezpečuje všetky základné potreby a vytvára jej stabilné prostredie a je s maloletou na rodičovskej dovolenke, bolo namieste, aby súd neodkladným opatrením rozhodol o zverení maloletej do jeho starostlivosti s tým, že otázky týkajúce sa úpravy styku a ďalších práv a povinností rodičov k maloletej budú predmetom ďalšieho dokazovania a rozhodnutia vo veci samej. Aktuálne matka maloletej navštevuje v jeho domácnosti sporadicky, asi raz za týždeň, niekedy však prešli aj dva týždne, že sa o dcéru nezaujímal, on však nemá záujem zamedziť matke stretávanie s dcérou a je si plne vedomý skutočnosti, že maloletá dcéra matku potrebuje. Stále mu však nie sú známe pomery, v ktorých matka žije, pričom v súčasnosti sa maloletá dcéra zdržiava v prostredí, na ktoré je zvyknutá a v ktorom žije od narodenia. Vzhľadom na veľmi útlý vek maloletej, je dôležité, aby bola rozpadom vzťahu rodičov stresovaná čo najmenej. Popiera, že by bol na matku hrubý alebo agresívny, pokiaľ matka spomína v odvolaní jeho trestné stíhanie, išlo o situáciu pred 8 rokmi, pričom nebol stíhaný pre žiadny násilný trestný čin a táto skutočnosť nemá vplyv na zabezpečovanie starostlivosti o malolete. Stotožňuje sa s rozhodnutím súdu, má za to, že súdu preukázal, že sa o malolete riadne stará, pričom pokiaľ ide o pomery na strane matky, ani k dnešnému dňu tieto nie sú známe. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil.

4. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky poukázal na správu zo šetrenia pomerov v rodine otca, z ktorej vyplýva, že otec má vytvorené podmienky pre zabezpečenie osobnej starostlivosti o maloleté dieťa, pričom tento matke nebráni realizovať styk s maloletou. Neodkladné opatrenie nie je konečným rozhodnutím a dočasne sa ním upravujú práva a povinnosti rodičov vo vzťahu k maloletemu dieťaťu do doby, kým súd nerozhodne vo veci samej.

5. Otec v písomnom vyjadrení podanom k vyjadreniu kolízneho opatrovníka uviedol, že sa stotožňuje s vyjadrením kolízneho opatrovníka o správnosti vydania neodkladného opatrenia. Takéto neodkladné opatrenie zodpovedá aktuálnemu faktickému aj právnomu stavu. Matke pritom nebráni v kontakte s maloletou, opakovane dáva najavo aj matke, že malolete nemieni od matky žiadnym spôsobom izolovať, je pripravený kedykoľvek jej umožniť návštevu maloletej v jeho domácnosti, potvrdzuje, že chce podporovať stretávanie sa maloletej s matkou a vytváranie citových väzieb medzi matkou a maloletou, pretože to z pohľadu záujmov maloletej považuje za dôležité. Avšak v súčasnosti nie sú splnené podmienky pre to, aby si matka mohla malolete vziať. Nie je preukázané, že by matka mala vytvorené podmienky pre zabezpečovanie starostlivosti o malolete, pričom navyše tvrdí, že takúto starostlivosť ani nie je aktuálne schopná matka zabezpečiť. Nemá základné zručnosti v súvislosti so starostlivosťou, nepozná denný režim maloletej a jej návyky, nevie zabezpečiť ani základné potreby pre malolete. Matka nemá stabilné bývanie, nemá žiaden príjem. Navyše, vzhľadom na aktuálnu vzdialenosť medzi bydliskami rodičov by nebolo vhodné, aby si matka malolete brávala so sebou do miesta, kde sa v súčasnosti zdržiava, pretože matka malolete chodí navštevovať hromadným dopravným prostriedkom, vzhľadom na vek maloletej takéto cestovanie maloletej aktuálne nepovažuje za vhodné a stretnutie na niekoľko hodín, ktoré by s prihliadnutím na aktuálnu situáciu prichádzalo do úvahy, by matka zrejme

autobusom ani nevedela zabezpečiť. Zdôraznil, že matke kedykoľvek v jeho dome, kde sú vytvorené podmienky, alebo aj mimo domu za jeho prítomnosti stretávanie umožňuje, matka však tieto možnosti využíva len veľmi zriedka.

6. Matka v písomnom vyjadrení k vyjadreniu otca uviedla, že tvrdenia otca považuje za účelové. V mieste jej súčasného bydliska boli kolízne opatrovníčky, ktoré videli, že má pre dcéru vytvorené vhodné podmienky na bývanie. Otec jej v styku s dcérou bráni, obmedzuje jej právo, ak tvrdí opak, tak klame. Otec jej dcéru odmieta dať na prechádzku, na víkend, môže s ňou byť len u neho v dome.

7. Otec v písomnom vyjadrení k podanému vyjadreniu matky uviedol, že nie je pravdou, že by neumožňoval matke stretávanie sa s maloletou, avšak okrem obavy, že matka nebude vedieť poskytnúť starostlivosť má pochybnosti o prostredí, v ktorom matka žije, vrátane skutočnosti, že nepozná partnera matky, ktorý by zrejme pri výchove maloletej v domácnosti matky pôsobil.

8. Matka v písomnom vyjadrení k vyjadreniu otca podanému k vyjadreniu kolízneho opatrovníka uviedla, že tvrdenie, že otec sa osobne stará o maloletú sa nezakladá na pravde. Otec chodí zrejme na fušky a osobnú starostlivosť za otca supluje iná osoba, zrejme stará matka. Tvrdenia otca, že nie je vhodné, aby s maloletou cestovala autobusom, sú absurdné. Jej partner vlastní motorové vozidlo a v prípade, ak by jej otec umožnil, aby si dieťa zobrala na víkend alebo dlhší čas, tak by dieťa zobrala autom. Navrhla napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmeniť tak, že maloletá Y. bude dočasne zverená do jej osobnej starostlivosti a otec bude zaviazaný prispievať na je výživu sumou 150 eur mesačne.

9. V priebehu odvolacieho konania podala matka návrh na nariadenie neodkladného opatrenia na úpravu styku s maloletou Y.. V návrhu dôvodila, že tak robí vzhľadom na skutočnosť, že otec jej bráni v styku s maloletou dcérou, resp. jej styk obmedzuje, len na stretávanie sa v jeho domácnosti, v jeho prítomnosti, neumožňuje jej napr. vychádzku s malou mimo domu, ani je neumožní s maloletou dcérou tráviť víkend v jej domácnosti, neumožňuje jej urobiť a naplánovať si vlastný program s dcérou, podľa jej vôle a hlavne záujmu dieťaťa. Pritom ju obmedzuje aj v časovom rozsahu, čo v podstate znemožňuje prehĺbovať vzájomnú citovú väzbu, čo je hlavne na nízky vek Y. pre jej zdravý psychický vývoj neprijateľné. Argument otca, že maloletú dcéru nenavštevuje často, ktorý ani nie je pravdivý, neobstojí, nakoľko vzdialenosť jej súčasného bydliska a maloletej je cca 50 km, a preto ani nie je mysliteľné, aby aj s ohľadom na finančné prostriedky a časovú náročnosť (autobusové spojenie) každý deň cestovala za svojou dcérou. Otec zo svojej strany nevyvíja žiadne ústretové kroky, napr. neprinesie dcéru do jej súčasného bydliska, aby si sám preveril, ako žije. Aby sám na vlastné oči videl, že dcéra má u nej vytvorené vhodné podmienky, keby tak čo i len raz urobil, sám by videl, že nie je pravdou, že nemá vytvorené žiadne stabilné rodinné zázemie. Má vážny vzťah, s parterom, ktorý ju miluje, akceptuje jej minulosť, skutočnosť, že má dieťaťa, spoločne si vytvorili zázemie a vhodné bytové podmienky nie len pre seba, ale aj pre maloletú Y.. Z dôvodu, že otec jej reálne bráni v styku s maloletou, respektíve ho obmedzuje na čas a miesto realizácie, pričom vôbec neberie ohľad na skutočnosť, že matka v živote maloletej zohráva dôležitú a nenahraditeľnú úlohu práve s ohľadom na jej útlý vek, navrhla, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne upraví styk matky s maloletou Y., nar. XX. XX. XXXX tak, že matka je oprávnená stretávať sa s maloletou každý párný týždeň od stredy od 17:00 hod. do nedele 18:00 hod., s tým, že si maloletú prevezme a po ukončení styku opäť odovzdá otcovi v mieste jeho bydliska. Neodkladné opatrenie platí na čas do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

10. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej CSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 65, § 66 Civilného mimosporového poriadku, ďalej CMP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie v jeho napadnutých vyhovujúcich výrokoch je vecne správne, preto ho v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Súčasne rozhodol aj o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia podaného v priebehu odvolacieho konania (§ 362 CMP) tak, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

11. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

12. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

13. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

14. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

15. Podľa § 362 CMP o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý bol podaný v priebehu odvolacieho konania, je príslušný rozhodnúť odvolací súd. Odvolací súd môže neodkladné opatrenie nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

16. Zákon rozlišuje dve skupiny neodkladných opatrení: a/ neodkladné opatrenia, ktorých účelom je bezodkladná úprava pomerov strán. Potreba takejto bezodkladnej úpravy pomerov musí byť pritom naliehavá a úprava pomerov sa nemôže vzťahovať i na čas minulý, b/ opatrenia nariadené v prípade, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Pri oboch skupinách neodkladných opatrení bude potrebné skúmať, či je nárok osvedčený a či je neodkladné opatrenie potrebné.

17. V preskúmvanej veci odvolací súd zistil, že otec dňa 03. 01. 2023, v spojení s jeho doplnením zo dňa 17. 01. 2023, doručil súdu prvej inštancie návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. Y. O., ktorým žiadal, aby súd maloleté dieťa zveril do jeho osobnej starostlivosti, s tým, že zastupovať dieťa a spravovať jeho majetok bude otec a matku žiadal zaviazat' na platenie výživného vo výške 150 eur mesačne. Súčasťou podaného návrhu vo veci samej bol i návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal dočasne maloletú Y. zveriť do jeho osobnej starostlivosti a matku zaviazat' na platenie výživného vo výške 150 eur mesačne s tým, že neodkladné opatrenie bude platiť do času právoplatného rozhodnutia vo veci samej. V podanom návrhu otec dôvodil, že dňa 27. 12. 2022 matka odišla zo spoločnej domácnosti, kde spolu vychovávali ich dcéru, odišla na neznáme miesto. Otec má obavu, že sa vráti po dcéru, odvedie ju niekam, kde nebude mať priaznivé podmienky na výchovu dcéry. Matka dcéru nenavštívila, párkrát zavolała. Matka nie je nikde hlásená k trvalému pobytu, nemá kde bývať, nemá kontakt so svojimi rodičmi. Otec má vedomosť, že matka odišla žiť do domácnosti iného muža, avšak bez maloletej dcéry, pomery v domácnosti, kde sa matka nachádza, nepozná. Matka v jednom prípade dňa 11. 01. 2023 prišla do domácnosti otca pozrieť maloletú, zdržala sa asi hodinu a odišla. Otec uviedol, že matka nemá s maloletou kde bývať, nevie zabezpečiť ani uspokojovanie základných potrieb maloletej, pretože nemá žiadny príjem. Reálnu starostlivosť o maloletú zabezpečuje otec maloletej. Potrebu neodkladnej úpravy otec odôvodnil tým, že s matkou maloletej nežijú v spoločnej domácnosti, starostlivosť o dieťa zabezpečuje výlučne on a je aj na materskej dovolenke s maloletou. S dcérou má bežné výdavky. Matka aktuálne nepracuje, je však zdravá a schopná zabezpečiť si prácu. Pokiaľ ide o stretávanie matky s dcérou, otec nebráni matke v kontakte s maloletou, naopak, pomoc matky očakáva. Je si vedomý skutočnosti, že maloletá matku potrebuje, avšak súhlasí, vzhľadom na útlý vek maloletej a nejasné podmienky týkajúce sa bývania a materiálneho zabezpečenia matky, ako aj psychické rozpoloženie matky, ktorá zanechala dieťa otcovi a v konečnom dôsledku aj vzhľadom na vek matky, so stretávaním len v jeho prítomnosti, čo môže byť len dočasné riešenie, avšak pre túto chvíľu aktuálne. Následne súd prvej inštancie rozhodol napadnutým uznesením. V priebehu odvolacieho konania podala matka návrh na nariadenie neodkladného opatrenia na úpravu styku s maloletou Y., o ktorom návrhu rozhoduje v súlade s ustanovením § 362 CMP odvolací súd.

18. Prejednávajúc podané odvolanie matky proti napadnutému uzneseniu súdu prvej inštancie, odvolací súd konštatuje, že rovnako ako súd prvej inštancie, dospel k záveru, že v prejednávanej právnej veci bolo dôvodné neodkladne upraviť pomery účastníkov konania formou nariadenia neodkladného opatrenia, na základe ktorého by bola maloletá Y. dočasne zverená do osobnej starostlivosti otca. Účelom neodkladného opatrenia je bezodkladná úprava pomerov, pričom potreba takejto úpravy musí byť naliehavá. Z obsahu spisu v prejednávanej veci, vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie, vyplýva, že takáto potreba bezodkladnej úpravy pomerov v danej veci bola daná, keď uvedené odôvodňujú aktuálne faktické pomery na strane dieťaťa a jeho rodičov. Skutočný stav veci, ktorý viedol k prijatiu správnych záverov súdom prvej inštancie je taký, že starostlivosť o maloleté dieťa v dôsledku odchodu matky zo spoločnej domácnosti na neznáme miesto začal zabezpečovať výlučne otec dieťaťa, pričom aj zo šetrenia pomerov je zrejmé, že v domácnosti otca má dieťa zabezpečenú riadnu starostlivosť, má vytvorené všetky podmienky na jeho riadny vývoj a i vzhľadom na vek dieťaťa, ako i na to, že dieťa má v tomto prostredí vytvorené zázemie, bolo dôvodné do existujúcich pomerov

rodičov, v ktorých nastala zásadná zmena práve odchodom matky zo spoločnej domácnosti zasiahnuť formou neodkladnej úpravy pomerov, pričom po prešetrení pomerov na strane otca nebolo žiadneho opodstatneného dôvodu na to, aby súd jeho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nevyhovel. To, že v domácnosti otca sú vytvorené všetky predpoklady na to, aby dieťa bolo dočasne zverené do jeho starostlivosti, bolo v konaní jednoznačne preukázané šetrením pomerov zo strany kolízneho opatrovníka a v tomto ohľade ani matka v podanom odvolaní nevzniesla žiadne námietky. Pokiaľ matka pôvodne navrhovala neodkladné opatrenie zamietnuť a následne, jej posledným podaním zmeniť a dieťa dočasne zveriť do jej osobnej starostlivosti, odvolací súd udáva, že ani na jeden z matkou navrhovaných spôsobov rozhodnutia neboli splnené podmienky, pretože jednak mal odvolací súd za to, že potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania odchodom matky zo spoločnej domácnosti na neznáme miesto nastala, ako i súčasne mal za to, že nie je z hľadiska rozhodovania o neodkladnom opatrení ako dočasnom rozhodnutí do riadneho skončenia konania vo veci samej (v ktorom sa vykoná dostatočné dokazovanie na zistenie skutočného stavu veci) dôvodné rozhodnúť o zmene výchovného prostredia dieťaťa z prostredia otca, v ktorom je dieťa aktuálne zvyknuté a má vytvorené všetky podmienky pre riadny a zdravý vývin, do prostredia matky, ktorej podmienky na zabezpečenie riadnej starostlivosti o dieťa doposiaľ v rámci rozhodovania súdu prvej inštancie o neodkladnom opatrení (z ktorého skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie odvolací súd vychádza) osvedčené neboli. Odvolací súd opätovne zdôrazňuje, že je tu prebiehajúce konanie vo veci samej, v rámci ktorého bude vykonané dokazovanie v takom rozsahu, aby bolo možné komplexne vyhodnotiť všetky aspekty rozhodné z hľadiska úpravy výkonu rodičovských práv a povinností oboch rodičov k maloletej Y., a vo vzťahu k tomuto konaniu je rozhodnutie o neodkladnom opatrení len rozhodnutím dočasným.

19. S ohľadom na vyššie uvedené, poukazujúc na správnosť prijatých záverov súdom prvej inštancie, odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v jeho napadnutých vyhovujúcich výrokoch o dočasnom zverení dieťaťa do starostlivosti otca (I., III.) ako vecne správne v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

20. Odvolací súd nevzhladol dôvodnosť matkou podaného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v priebehu odvolacieho konania, keď mal za to, že takéto potreba neodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania formou úpravy styku matky s dcérou v zmysle požiadavky matky, nie je daná. Vo vzťahu k úprave rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu v intencii úpravy styku matky s maloletou sa atribút, resp. požiadavka bezodkladnosti vykazuje najmä v prípadoch, kedy hrozí spretrhanie rodinných - sociálnych väzieb maloletej s jeho rodinou (predovšetkým s matkou, otcom a pod.), prípadne ich oslabenie, v dôsledku ktorého, v prípade, že súd bezodkladne takýto stav nariadením neodkladného opatrenia neupraví, je odôvodnená, resp. osvedčená obava o zdravý vývoj maloletého dieťaťa. V prejednávanom prípade je nespornou skutočnosť, že matka má umožnený prístup do domácnosti otca za účelom realizovania styku s maloletou Y., čo vo svojich vyjadreniach otec opakovane deklaroval a túto skutočnosť nepoprela ani matka. Fakt, že matka takýmto spôsob môže kedykoľvek realizovať styk s maloletým dieťaťom, i keď nie v zmysle jej predstáv (samostatne, mimo domácnosti otca a pod.) však neznamená, že by matka do rozhodnutia vo veci samej súdom prvej inštancie nemala zabezpečený výkon styku s maloletou Y. a že by jej zo strany otca právo na stretávanie sa s dcérou bolo odopreté. Len skutočnosť, že predstava matky o stretávaní sa s dcérou je odlišná od požiadavky otca na styk matky s dieťaťom neznamená, že do existujúceho stavu, kedy je matke umožnené sa s dcérou stretávať je dôvodné operatívne zasiahnuť formou neodkladného opatrenia, pretože v tomto ohľade nemožno konštatovať taký skutočný a právny stav veci, ktorý by znamenal to, že neupravením širšieho rozsahu styku matky s dcérou v porovnaní s tým ako v súčasnosti matka styk realizuje by došlo k nenapraviteľnej ujme na právach a právom chránených záujmoch účastníkov konania, prípadne k ohrozeniu zdravého vývoja maloletého dieťaťa. Matka má umožnený pravidelný kontakt s dcérou, ktorý z hľadiska neodkladnej úpravy pomerov je potrebné považovať za postačujúci, a preto nie je dôvodné konštatovať, že tento rozsah stretávania sa matky s dcérou vyžaduje neodkladný zásah vo forme nariadenia neodkladného opatrenia. S poukazom na uvedené okolnosti, odvolací súd o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia podaného v priebehu odvolacieho konania rozhodol tak, že tento ako nedôvodný zamietol.

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).